

Militants

Ja se sap, i tothom (fora dels seguidors del PP) ho repeteix una vegada i una altra, que els triomfs de la dreta espanyola (inclosa especialment la variant regional valenciana) són deguts al seu poder mediàtic, a la xarxa clientelar, als agraïts, als enganyats, a la propaganda abusiva, i a tantes altres mostres de la prepotència dels seus dirigents i del populisme barroer dels seus missatges. Bé, suposem que tot això siga veritat. Deu ser veritat, doncs, però no és prou explicació. Perquè hi ha una cosa que es diu militància, i que va associada a certes conviccions i a la voluntat de defensar-les, i a certs comportaments personals i públics que expressen en veu alta aquestes conviccions i aquesta voluntat. No sé si vostès tenen costum d'escoltar les converses a l'autobús, als bancs públics, a la taula veïna del bar, i en tota mena de llocs on es congrega la gent. Jo tinc aquest vici o pràctica, i m'agrada anar amb l'orella parada: potser tants anys de practicar l'art de l'antropologia cultural hi té alguna cosa a veure. La meua orella, doncs, percep que a tot arreu del País Valencià és molt més fàcil escoltar frases i converses en veu alta plenes dels tòpics habituals de la dreta (que ací vol dir del PP, no cal dir-ho), plenes dels prejudicis i falsedats que vostès imaginen (obra, o no, de certes ràdios, televisions i diaris), que escoltar-hi idees i paraules diguem-ne *d'esquerra* amb la mateixa abundància i contundència. D'això se'n diu també hegemonia cultural: hi ha posicions, idees, judicis positius o negatius, etc., que es converteixen en conviccions assumides com a naturals, com allò que les persones *normals* diuen i pensen, i que per tant arriben a ocupar la major part de l'espai públic, mental, polític o social. Això no és cap afirmació científica, ni cap teoria, ni m'entretindrà ara a explicar-ho: això és simplement una constatació. La gent de dreta (que al País Valencià vol dir, redundàntment, dreta espanyola) es considera, sense ser-ne expressament conscient, portadora del discurs dominant, hegemònic, natural, i actua i parla en conseqüència. Una conseqüència, per exemple, és afiliar-se massivament al Partit Popular, que encarna i vehicula aquest discurs, i que al País

Joan Francesc Mira

Valencià té un nombre de militants realment fabulós: si hi ha un *partit de masses* és aquest. Fins al punt que en alguns llocs del nostre sud extrem els afiliats (amb carnet) de la dreta són més nombrosos que els votants de l'esquerra.

Mai no m'ha agradat la paraula *militant*, justament per la ressonància casernària. Militants, militars, marcar el pas, combats, oficials, ordres i jerarquia. La política com un camp de batalla on s'enfronten formacions de tropa armada. El concepte i el mot, certament, són creació històrica de l'esquerra europea combativa, supose que al llarg del segle XIX i primers del XX. Sovint era només una metàfora, de vegades era més que això, amb "lluita final", "barricades" i altres fets i fantasies. N'han quedat les imatges i la idea... i ho ha recollit molt hàbilment la dreta. Al Regne d'Espanya en pes, i en aquest regne i país dels valencians, la militància de dreta és espectacular, omnipresent, feta de desenes de milers d'homes i dones, vells i joves, en l'exercici actiu de la seua militància. No tots, ni de lluny, formen part d'una *clientela*, no tots són pagats, ni fanàtics, ni esperen beneficis personals: simplement són gent convençuda de la seua raó i de la seua hegemonia, i omplen l'aire de converses en veu alta, omplen els actes polítics, acudeixen allà on els demanen, fan propaganda, paguen les quotes, militen. Tinc el vici de seguir per televisió les nits electorals, i la del 22 de maig, contemplat el triomf exultant i insultant de la dreta, alegrant-me per l'èxit dels meus amics del Bloc-Compromís, vaig meditar llargament sobre una imatge repetida: la seu central del PSOE a Madrid sense una ànima viva al carrer ni a la porta, ni davant ni dins, sense ningú que, en el moment de la derrota, acudira a expressar lleialtat i confort. Ja sé que els locals dels perdedors sempre són tristos, però no sé quina fe, quines conviccions i quina actitud profunda expressava aquesta buidor desolada. On eren els militants socialistes?, o almenys cinquanta militants, trenta o quaranta? Espere estudis dels experts habituals que responguen aquesta pregunta: per què la gent de dreta té tanta fe, i la d'esquerra tan poca.

"El concepte i el mot, certament, són creació històrica de l'esquerra europea combativa, supose que al llarg del segle XIX i primers del XX. Sovint era només una metàfora, de vegades era més que això, amb 'lluita final', 'barricades' i altres fets i fantasies. N'han quedat les imatges i la idea... i ho ha recollit molt hàbilment la dreta"